

Een webinar over ouderenparticipatie en de relatie tot beleid

Het verschijnen van het Integraal Zorg Akkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) betekent een verschuiving van zorg naar preventie en van ziekte naar gezondheid. Binnen het GALA zijn o.a. thema's als mentale gezondheid, eenzaamheid, gezonde sociale en fysieke leefomgeving, vitaal ouder worden en langer mee doen belangrijk. Het IZA wil het zorglandschap houdbaar houden en schetst een verschuiving van zorg naar preventie. Binnen de partijen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van deze akkoorden is er niet genoeg aandacht voor (de participatie) van ouderen zelf.

Op 23 juni kwamen online zo'n 40 ouderen en professionals samen voor een webinar van Platform Pouwer waarin de twee akkoorden in relatie tot ouderenparticipatie centraal stonden. Uit elke Noordelijke provincie kwam een oudere of professional vanuit een bepaald perspectief aan het woord over de akkoorden. *Hoe vindt u dat ouderen betrokken moeten worden bij de uitvoering van dit beleid, dat voor een belangrijk deel over hen gaat?*

Zonder actieve bijdrage van ouderen lukt de transformatie van de zorg niet. Er zijn ondertussen veel regiovisies ontwikkeld, maar de bijdrage van inwoners is daarin minimaal. Voor 1 juli zijn in alle zorgregio's de regiobeelden (www.dejuistezorgopdejuisteplek.nl) gevormd, vanuit daar komt een regioplan tot stand, dat voor 31 december 2023 gepresenteerd wordt.

Geesje Nijhof, lid van de Raad van Ouderen en Platform Pouwer, pleit ervoor dat ouderen zelf ook iets moeten doen, maar het is belangrijk dat ze vanaf het begin betrokken worden. "Benut de expertise van ouderen en betrek hen. Heb oog voor ouderen die zich al inzetten."

Erik Koekoek, adviseur van Zilveren Kruis, neemt de aanwezigen mee in de inhoud van de akkoorden. De akkoorden vinden zijn oorsprong in de verschuiving naar gezondheid en preventie en minder naar zorg. De leefomgeving moet volgens hem als uitgangspunt genomen worden. Oplossingen gaan een ander beroep doen op de samenleving en ouderen en professionals moeten onderdeel worden van de te vormen regiobeelden en regiovisies. "Hoe concreter de plannen worden, hoe meer betrokkenheid van inwoners gevraagd wordt. Daarin wordt gezocht naar vormen om de krachten kunnen bundelen."

Henk Nijmeijer, oud-zorgbestuurder en actief bij Groninger Kracht, wil graag de zorgzame gemeenschappen in Groningen versterken en vind het belangrijk om geen beleid te maken zonder ouderen te betrekken. Binnen het Convenant Groninger Kracht zijn tien projecten betrokken, allen met een eigen dynamiek. Er is verbinding gezocht met o.a. de DOS en IZA, en inwoners spelen een cruciale rol. Belangrijk hierbij is meer regelruimte. Zo kunnen inwoners een vangnet zijn voor kwetsbare mede-inwoners en iets voor elkaar betekenen, waar nodig met ondersteuning van professionals.

Interactie

Twaalf mensen gaven aan wel betrokken te zijn bij het vormgeven van de plannen n.a.v. IZA/GALA, waarvan acht als professional. Het merendeel van de respondenten vindt dat ouderen vanaf de start aan tafel moeten zitten, of als klankbordgroep.

Willem Joosten, vrijwilliger en voorzitter Twenste Noabers Coöperatie en bestuurslid Twetse Noabers Fonds, vindt net als Groninger Kracht dat de oplossing in dorpen en wijken ligt en bij de inzet van gezonde inwoners. Daarnaast is belangrijk dat de inwoners aan zet zijn. "Het lastige is dat we elkaar in de wijken zijn kwijtgeraakt. We moeten opnieuw met elkaar in gesprek, zowel in de zorginstellingen als op wijk- en buurtniveau. Het is belangrijk het samen te doen, dus bundel de kracht en trek samen op!" Joosten noemt daarbij het Afrikaanse woord 'Ubuntu', dat gemeenschapskracht betekent.

Gerard Nordkamp, lid van de ASD Borne en Platform Pouwer, vindt dat de uitdaging 'm zit in het verbinden van groepen. "Er zijn ook veel ouderen niet actief, maar hun stem moet wel vertegenwoordigd worden. En de ouderen die wel actief zijn, moeten een volwaardig partner zijn." Gerard roept de aanwezige ouderen op om zich te laten zien en te laten voeden door de, veelal onzichtbare, achterban. Gerard heeft het gevoel dat er geluisterd wordt, en wil dat we dat goed benutten!

Roelof Dilling, voorzitter Grolloo Zorgt en Kracht van de Veenkoloniën, vertelt over het inwonersinitiatief in Grolloo dat de kwaliteit van leven verbetert en ervoor zorgt dat mensen in hun eigen dorp oud kunnen worden. O.a. door het aanstellen van een dorpscoördinator wordt er minder beroep gedaan op de WMO. "We ontvangen veel complimenten maar zitten nog steeds niet altijd aan tafel en hebben bijv. geen structurele financiering." Dilling is kritisch op samenwerkingsverbanden waar alleen bestuurders en professionals aan tafel zitten. "Er liggen veel kansen bij het betrekken van inwoners en inwonersinitiatieven. Vraag hen welke rol ze willen spelen." Kracht van de Veenkoloniën, de bewonersbeweging voortgekomen uit het programma Kans voor de Veenkoloniën, wil een gezamenlijke vuist maken met bewonersinitiatieven en strijdt ervoor om vanaf het begin betrokken te zijn.

Steffie Bunk, onderzoeker Publieke Gezondheid GGD Fryslân, vertelt over de rol van de GGD bij het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De GGD wil de gezondheid bevorderen en ouderenparticipatie vergroten. Preventie is hierbij het kernwoord. "De GGD adviseert gemeenten om ouderen te betrekken en in gesprek te gaan. We vormen momenteel, samen met Platform Pouwer, Sûnenz en Sport Fryslân, een Coalitie Fitaal WIIS (vitaal ouder worden), en vanuit daar kijken we wat we kunnen doen."

Karin Kalverboer, directeur-bestuurder van het Zorg Innovatie Forum en Platform Pouwer, sluit het webinar af. "Het is van belang om het als inwoners en professionals samen te doen. We staan aan het begin van deze samenwerking en er is nog veel te winnen. Deel kennis en betrek elkaar bij wat je doet!"

Hartelijk bedankt voor uw deelname en/of interesse in dit webinar van Platform Pouwer! Vaker deelnemen aan onze activiteiten? Meld u aan via pouwer@zorginnovatieforum.nl of houd www.platformpouwer.nl in de gaten!